

РЕШЕНИЕ

№ 7740

гр. София, 20.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 21.06.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **801** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК.

С решение №870/20.01.2020г. по адм.д.№11747/2017г. по описа на ВАС-Трето отделение е отменено решение № 4522 от 05.07.2017 г., постановено по адм.д. № 1770/2017г. по описа на Административен съд – София град в частта му, с която предявените от [фирма]- [населено място] срещу Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ искове за имуществени вреди- претърпени загуби и пропуснати ползи са отхвърлени изцяло и делото е върнато, в тази част, за ново разглеждане от друг състав на същия съд при спазване дадени задължителни указания. Производството по настоящото дело е по искова молба, допълнително уточнена, от [фирма] срещу Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ /ГД „Г.“/, с която са предявени обективно съединени искове, с които ищецът претендира присъждане на обезщетение за имуществени вреди, както следва:

- 9 000 000 лв., представляващи претърпяна загуба за периода 28.08.2015 г. – 21.02.2017 г. /платена неустойка по Предварителен договор за лизинг от 13.11.2014 г. между [фирма], [населено място] и [фирма]/, в резултат на отменена като незаконосъобразна Заповед № 45-01-434 / 28.08.2015 г. на Главния директор на ГД „Г.“, ведно със законната лихва за забава от настъпване на вредата до окончателното плащане;

- 1 525 548 лв., представляващи пропуснати ползи за периода 23.12.2014 г. – 28.08.2015 г. /неполучени месечни лизингови вноски по предварителен договор за лизинг от 13.11.2014 г. между [фирма], [населено място] и [фирма], всяка от които в

размер на 254 258 лв./, в резултат на отменено като незаконосъобразно писмо изх. № 55-03-196 / 23.12.2014 г. на Главния директор на ГД „Г.“, ведно със законната лихва за забава от настъпване на вредата до окончателното плащане;

- 13 729 932 лв., представляващи пропуснати ползи за периода 28.08.2015 г. – 21.02.2017 г. /неполучени месечни лизингови вноски по предварителен договор за лизинг от 13.11.2014 г. между [фирма], [населено място] и [фирма], всяка от които в размер на 254 258 лв./, в резултат на отменена като незаконосъобразна Заповед № 45-01-434 / 28.08.2015 г. на Главния директор на ГД „Г.“, ведно със законната лихва за забава от настъпване на вредата до окончателното плащане.

В исковата молба и в уточненията към нея се сочи, че претендираните суми представляват пряка и непосредствена вреда за дружеството [фирма] от неправомерно издадени актове на главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“. Твърди се, че с договор за покупко-продажба с нотариална заверка на подписите от 23.10.2014г. [фирма] прехвърля на [фирма] собствеността върху самолет Bombardier Learjet 60XR, със сериен номер 60399, регистрационен номер LZ – THR, с дата на производство 24.05.2011г. Владението върху самолета е предадено, за което е съставен приемно – предавателен протокол, нотариално заверен с рег. № 9540/23.10.2014г. на нотариус Р. М.. Сочи се, че незабавно след закупуването на самолета [фирма] подава заявление за регистрация като авиационен оператор, с вх. № 55-03-196/29.10.2014г. по описа на ГД „Г.“. Сочи се, че на 13.11.2014г. ищецът, в качеството си на собственик и лизингодател, сключил предварителен договор за лизинг с дружеството [фирма] в качеството му на оператор и лизингополучател, като окончателния такъв е следвало да бъде сключен до края на м.януари 2015г. На 16.02.2015г. дружеството е уведомено с писмо изх. № 55-03-196/23.12.2014г. на главен директор на ГД „Г.“, че процедурата по регистрация като авиационен оператор е прекратена. С Определение № 1681/30.03.2015г. по дело 2120/2016г. по описа на АССГ потвърдено от Върховния административен съд /ВАС/, съдът е приел, че издаденият акт е незаконосъобразен, тъй като подаденото заявление не е разгледано по същество, и е постановено връщане на преписката на ГД „Г.“ със задължителни указания за продължаване на действията по нея. Вместо да изпълни указанията на съда, главният директор на ГД „Г.“ издава Заповед № 45-01-434/28.08.2015г., с която спира производството по издаване на удостоверение за вписване в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства. С Определение № 375/20.01.2016г. по адм. дело № 8913/2015г. по описа на АССГ, съдът е отменил заповедта. Определението на съда е потвърдено от ВАС. Поради издадените незаконосъобразни административни актове - писмо изх. № 55-03-196/23.12.2014г. и Заповед № 45-01-434/28.08.2015г. производството по регистрация на въздухоплавателното средство, иницирано от [фирма] не е реализирано, което довело до невъзможността да се сключи окончателния лизингов договор и плащането на уговорената в предварителния договор неустойка в размер на 9 000 000лв. и е пропусната възможността да се реализират 60 лизингови вноски, като наемната месечна цена е определена в твърд размер – 254 258 лв. Иска се да бъде осъдена ГД „Г.“ да заплати на [фирма] обезщетение в размер на 24 255 480 лв., от които 9 000 000лв.-претърпяна загуба и 15 255 480лв.-пропуснати ползи, ведно със законната лихва за забава от настъпване на вредите до окончателното изплащане на сумите. Претендират се и направените по делото разноски.

В съд.з. ищецът [фирма], чрез адв.П. и в представени по делото писмени становища,

поддържа иска.

Ответникът по иска – Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, чрез юриск.С. в съд.з. и в представени по делото писмен отговор на исковата молба и становища, оспорва исковете по основание и размер. Сочи, че към настоящия момент все още няма произнасяне на администрацията по заявление с рег. № 55-03-196/29.10.2014г., поради което е формиран мълчалив отказ, който не е обжалван. Сочи, че относно собствеността на самолета се води досъдебно производство от прокуратурата. Освен това е налице вписване на самолета за друго юридическо лице – [фирма]. Излага съображения, че липсва изискване за реализиране на отговорност по реда на ЗОДОВ – наличие на пряка и непосредствена връзка между отменените като незаконосъобразни актове и причинените вреди. В тази връзка сочи, че липсват данни самолетът да е реално предаден на ищеца от [фирма]. Освен това регистрацията на въздухоплавателното средство няма конститутивен ефект и наличието или липсата на регистрация не е и не може да бъде елемент от лизингова сделка. Сочи, че при сключване на договора за лизинг са нарушени нормативните изисквания, тъй като няма писмено одобрение на главния директор на ГД „Г.“. Сочи, че не е доказано на какво основание са заплащани т. нар. неустойки и обезщетения и че същите са заплатени поради липсата именно на регистрация на въздухоплавателното средство. В писмените бележки излага съображения, че исковата молба е недопустима, предвид разпоредбата на чл. 159, т. 5 АПК, тъй като срокът за обжалване на мълчаливия отказ, отнасящ се до произнасяне по искането за вписване е изтекъл. Моли исковата молба да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение по делото, че исковата претенция следва да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото писмени доказателства и заключенията на вещите лица по назначените по делото съдебно-икономически експертизи, за да се произнесе съобрази следното от фактическа и правна страна:

Със заявление вх. № 55-03-196 /29.10.2014 г. ищецът е поискал регистрация на въздухоплавателно средство Bombardier, Learjet 60XR, закупено от него на 23.10.2014г. от [фирма] с договор с нотариално заверени подписи. На 23.10.2014г. е съставен и протокол за приемо-предаване на самолета, заедно с техническа документация и сертификатите за летателна годност.

В сигнал от 03.11.2014 до ГД“Г.“ от [фирма] е посочено, че последният не е сключвал прехвърлителната сделка, като договорът е подписан от негово име от лице без представителна власт.

По заявления от 12.12.2014г. и от 13.01.2015г., е издадено Удостоверение за регистрация №2340/22.12.2014г., в което като лице, което оперира ВС е вписан [фирма], който на 10.02.2015г. е вписан и като собственик. На 03.04.2015г., като собственик е вписан [фирма], а като лице, което оперира ВС – [фирма].

С писмо изх. № 55-03-196 / 23.12.2014 г. на главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ е прекратено образуваното административно производство във връзка със заявление рег.инд. №55-03-196/29.10.2014г. Писмото е отменено с Определение №1681/30.03.2015г. по адм.д.№2120/2015г. на АССГ, потвърдено от ВАС, като преписката е върната на главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна

администрация“ за продължаване на действията по нея съобразно указанията за прилагане на закона, дадени в мотивите на определението.

Издадената впоследствие Заповед № 45-01-434/ 28.08.2015 г. на главния директор на ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“, с която на основание чл.54, ал.1, т.5 от АПК е спряно административното производство по заявление вх.№55-03-196/29.10.2014 г. за издаване на удостоверение за вписване в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства в Република България на самолет Learjet 60 XR.LZ-TRH, със сериен № 60-399, е отменена с Определение №375/20.01.2016г. по адм.д.№8913/2015г. на АССГ, като жалбата срещу него от гл.директор на ГД“Г.“ е оставена без разглеждане от ВАС с Определение № 6006/25.05.2015г. по адм. дело № 5678/2015г. Определението на ВАС е оставено в сила с Определение № 8694/15.07.2015г. по адм.дело 7734/2015г. на 5-членен състав на ВАС.

Не се спори между страните, че към настоящия момент липсва изрично произнасяне по заявление вх. № 55-03-196 / 31.10.2014 г.

Представен е Предварителен договор от 13.11.2014г. за лизинг на самолет Bombardier Learjet 60XR, със заводски фабричен сериен № 399 и регистрационен номер LZ – THR от 13.11.2014г., като същият няма достоверна дата по смисъла на чл.181, ал.1 ГПК. Договорът е сключен между [фирма], в качеството му на собственик и лизингодател, и [фирма], в качеството му на оператор или лизингополучател. С чл.2 ал.1 и чл.4, ал.1 от договора, страните се споразумяват, че лизингополучателят се задължава да заплати общо 60 лизингови вноски в размер по 254 258лв. месечно. В гл.VIII „Неустойки при забавяне на предаването и забавено плащане“, страните са уговорили съгласно чл.16, ал.4 от договора, че в случай че лизингодателят не спази сроковете за сключване на окончателен договор за лизинг и предаване на владението на самолета, при забава продължила повече от 1 година, лизингодателят дължи на лизингополучателя неустойка в размер на лизинговите вноски за срок от 3 години, но не по-малко от 9 000 000лв. Страните се съгласяват окончателният договор да бъде сключен до края на м.януари.

Видно от представените по делото платежни нареждания на 22.12.2016г. [фирма] е заплатил на „Б. Д.“ като неустойка по неуточнен договор, на три транша сумата 9 000 000лв.

При така установената по делото фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

За да възникне правото на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ и за да бъде ангажирана отговорността на ответника е необходимо ищецът да докаже кумулативното осъществяване на следните елементи на фактическия състав:

1. Незаконосъобразен акт, действие или бездействие, като в случаите, когато отговорността се претендира от законосъобразен административен акт /както е в случая/, законът поставя изискването той да е отменен по съответния ред (съгласно чл. 204, ал. 3 от АПК).
2. Вредоносен резултат, наличие на реална вреда – претърпяна вреда (имуществена и/или неимуществена) и/или пропусната полза, настъпила за ищеца.
3. Причинна връзка между постановения законосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

При липса на някой от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред. С оглед разпоредбата на чл. 4 от ЗОДОВ, имуществената отговорност по този закон е обективна, безвиновна.

Вината не е елемент от фактическия състав на отговорността.

По отношение на първата предпоставка – съдът намира, че са налице отменени актове по чл.54 и чл.56 АПК на главния директор на ГД „Г.“, с които административното производство се спира, съответно прекратява, като чл.203 АПК не изисква актове, от които се претендират вреди, да са индивидуални административни актове по чл.21, ал.1-ал.4 АПК. Не се установява по делото да е съобщено от съда, страна или да е станало известно по друг начин на ответника, извън настоящото съдебно производство, влизането в сила на определението, с което е отменена неговата заповед за спиране на производството по искането на ищеца за регистрация на въздухоплавателното средство. Ищецът също не е поискал изрично след това от гл.директор на ГД“Г.“ произнасяне по съществуването на искането му. Предвид това, съдът приема, че не е налице влязъл в сила мълчалив отказ по искането на ищеца за регистрация на ВС.

По отношение на втората предпоставка - наличие на настъпила за ищеца реална вреда: Доколкото по делото липсват доказателства за други търговски отношения между [фирма] и [фирма], съдът приема, че сумата 9 000 000лв. е изплатена именно както неустойка по сключения между тях предварителен договор за лизинг. Приема за доказано и че ищецът не е получил и уговорените в този договор 60 вноски по 254 258лв. за лизинга.

Относно причинно следствената връзка между отменените актове на гл.директор на ГД“Г.“ съдът приема, следното:

Разпоредбата на чл.23, ал.1 и ал.2 от Закона за гражданското въздухоплаване предвижда, че прехвърлянето на правото на собственост, учредяването и прехвърлянето на вещни права и учредяването на вещни тежести върху въздухоплавателно средство се извършват в писмена форма; като сделките имат действие спрямо трети лица след вписването им в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства.

По отношение на предявения иска съдът намира за ирелевно обстоятелство дали при сключване на предварителния договор е предадена техническата документация на ВС, доколкото съгласно ал.4 на чл.29 от Наредба №7/14.01.1999г., след пререгистрацията досегашният титуляр на права предава на новия собственик, владелец или държател на ВС формулярите на ВС, двигателите и спомагателната силова установка, паспортите на компонентите (еквивалентни документи) и всички други документи, представляващи неразделна част от формулярите, а удостоверенията за летателна годност, шум и газови емисии на авиационните двигатели (ако ВС е притежавало такива) връща в Гражданска въздухоплавателна администрация. Също така при договора за покупко-продажба на индивидуализирана вещь, предаването на владението на вещта не е елемент от фактическия състав на сключване на сделката, а задължението, съответно правото да иска това е породена от нея последица. Т.е. за пререгистрацията на ВС е ирелевантно държането на самолета.

С представения по делото договор с нотариално заверени подписи от 23.10.2014г., ищецът се легитимира като собственик на самолет Learjet 60 XR.LZ-TRH, със сериен № 60-399. Осчетоводяването на самолета като ДМА не е част от фактическия състав на придобиването му, поради което обстоятелството, че той не е заведен като такъв в счетоводството на ищеца, е ирелевантно по делото. Съгласно представените по делото изявления от представляващия праводателя по договора [фирма], обаче, този договор е сключен без представителна власт, като впоследствие [фирма] е прехвърлил

самолета на [фирма]. Т.е. налице са данни за неразрешен спор за материално право по отношение собствеността на ВС, който не е в компетентността на гл.директор на ГД“Г.“ да разреши.

Съгласно чл.29, ал.1 от Наредба №7/14.01.1999г. за регистрация на гражданските въздухоплавателни средства в Република България, в приложимата редакция, вписването в регистъра на сделките по прехвърляне правото на собственост, учредяването и прехвърлянето на вещни или облигационни права и учредяването на вещни тежести върху гражданско въздухоплавателно средство (в рамките на Република България) се извършва на базата на: 1. заявление от досегашния собственик, владелец или държател на ВС, придружено от удостоверението за регистрация; 2. заявление от новия собственик, владелец или държател на ВС, придружено от договор за прехвърляне на собствеността или друг документ, който дава основание за вписване на промяна в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства. В случая липсва волеизявление на предишния собственик [фирма] за пререгистрацията на името на ищеца, напротив направено е възражение, че договърът е сключен без представителна власт.

Предпоставка за сключване на окончателния договор за лизинг, съгласно уговореното в предварителния, е регистрация на въздухоплавателно средство Bombardier, Learjet 60XR на името на ищеца „О. Т.“. И към настоящия момент липсва индивидуален административен акт в този смисъл. Отмяната на актове за спиране и прекратяване на административното производство не води автоматично до извода за основателност по същество на искането за регистрация, доколкото в съдебните актове не са дадени указания в този смисъл. Т.е. пряка и непосредствена пречка за сключването на окончателния договор е липсата на издаден индивидуален акт за пререгистрация на ВС, а не предхождащите го отменени от съда актове по спиране и прекратяване на производството пред гл.директор на ГД „Г.“. Вредите са опосредени и отказа на праводателя на ищеца да укаже съдействие за пререгистрацията на ВС.

Предвид горното съдът намира, че изплатените неустойки и неполучените лизингови вноски от [фирма] по сключения от него с [фирма] предварителен договор за лизинг не могат да се приемат за пряка и неосредствена последица от обявените за незаконосъобразни актове на гл.директор на ГД“Г.“. Т.е. не е налице третата предпоставка по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ – липсва пряка причинна връзка между постановените незаконосъобразни актове и търпения от ищеца вредоносен резултат, като връзката е опосредена от неиздадения акт за регистрация на въздухоплавателното средство.

Предвид изложеното съдът намира, че не са налице всички предпоставки от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за да се ангажира отговорността на ответника, т.е. исковата молба е неоснователна.

При този изход на делото, на основание чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ във вр. с чл.37 от Закона за правната помощ и чл.25, ал.1 и ал.2 от Наредбата за заплащането на правната помощ ищецът следва да бъде осъден да заплати от ответника разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 540 лв.

С оглед горното, Административен съд София-град, Второ отделение, 31 състав:

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ исковата молба, с която [фирма] претендира да бъде осъдена Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ да му заплати обезщетение за имуществени вреди както следва: **9 000 000 лв.** за претърпяна загуба за периода 28.08.2015 г. – 21.02.2017 г. от платена неустойка по Предварителен договор за лизинг от 13.11.2014 г. между [фирма], [населено място] и [фирма], в резултат на отменена като незаконосъобразна **Заповед № 45-01-434 / 28.08.2015 г. на Главния директор на ГД „Г.“**, ведно със законната лихва за забава от настъпване на вредата до окончателното плащане; **1 525 548 лв.** за пропуснати ползи за периода 23.12.2014 г. – 28.08.2015 г. от неполучени месечни лизингови вноски по предварителен договор за лизинг от 13.11.2014 г. между [фирма], [населено място] и [фирма], всяка от които в размер на 254 258 лв., в резултат на отменено като незаконосъобразно **писмо изх. № 55-03-196 / 23.12.2014 г. на Главния директор на ГД „Г.“**, ведно със законната лихва за забава от настъпване на вредата до окончателното плащане; и **13 729 932 лв.**, представляващи пропуснати ползи за периода 28.08.2015 г. – 21.02.2017 г. от неполучени месечни лизингови вноски по предварителен договор за лизинг от 13.11.2014 г. между [фирма], [населено място] и [фирма], всяка от които в размер на 254 258 лв., в резултат на отменена като незаконосъобразна **Заповед № 45-01-434 / 28.08.2015 г. на Главния директор на ГД „Г.“**, ведно със законната лихва за забава от настъпване на вредата до окончателното плащане.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК-203216934, да заплати на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ съдебни разноски в размер на 540 /петстотин и четиридесет/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: